فرود خودکار پرنده بدون سرنشین با استفاده از بینایی ماشین

مریم شعاران^۱، محمد فتاحی ثانی^۲ ۱ استادیار، دانشکده مهندسی فناوریهای نوین، دانشگاه تبریز، m.shoaran@tabrizu.ac.ir ۲ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی برق، دانشگاه تبریز

> تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۸/۲۹ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۱/۲۴

چکیدہ

یکی از مشکلات پرندههای بدون سرنشین خطر فرود ناموفق یا برخورد با زمین است. هدف این مقاله، تخمین دقیق و پیوسته موقعیت پرنده نسبت به نشانگر فرود با استفاده از تصاویر دوربین پرنده و در نهایت فرود خودکار بر روی محل از پیش تعیین شده است. پردازشها به صورت همزمان و با کمترین تاخیر انجام میشوند. برای فرود دقیق و کاهش اثرات تاخیرهای موجود در حرکت پرنده الگوریتمی به نام "روش برش حرکتی" ارائه میشود که حرکت در نزدیکی نشانگر را به بازههای کوچک "حرکت" و "انتظار" تقسیم میکند. مدت زمان و سرعت حرکت متناسب با فاصله پرنده از هدف تنظیم میشود. نتایج آزمایشهای تجربی موفقیت عملکرد روش ارائه شده را تایید میکند و پرنده میتواند با دقت زیر ۳ سانتیمتر و زمان کمتر از ۱۵ ثانیه با موفقیت بر روی هدف فرود آید.

واژگان کلیدی

پرنده بدون سرنشین، کوادروتور، فرود خودکار، تخمین موقعیت، بینایی ماشین.

۱. مقدمه

در سالهای اخیر تمایل زیادی به تحقیق بر روی پرندههای بدون سرنشین در میان محققین هوافضا، کنترل و رباتیک به وجود آمده است. فرود پرنده بدون سرنشین به صورت دستی معمولا با دشواریهایی از جمله عدم امکان کاهش منظم ارتفاع و عدم موقعیتیابی دقیق همراه است. استفاده از حسگرهای دوربین میتواند موقعیت دقیق پرنده را معین کند. بنابراین میتوان فرآیند فرود را به صورت خودکار پیادهسازی کرد. خودکار بودن مراحل فرود باعث کاهش مدت زمان فرود، افزایش اطمینان از فرود ایمن، افزایش عمر مفید پرنده در اثر کاهش ضربات وارده هنگام

فرود و کاهش مصرف توان می گردد. در [۱] فرود کوادروتور با استفاده از روشهای کنترل غیرخطی شبیه سازی شده است.

محققین دیگری [۲] کوشیدند تا کوادروتور به صورت خودکار در محل مناسب فرود آید و با اتصال به پدهای خاص عمل شارژ شدن انجام پذیرد. در [3] به فرود خودکار کوادروتور با استفاده از حسگر مادون قرمز پرداخته شده است. در [5-4] از کنترل کننده تناسبی–انتگرالی–مشتقی (PID) برای تعقیب و فرود خودکار کوادروتور بر روی هدف متحرک استفاده شده است. در [7-6] فرود خودکار کوادروتور در محیط شبیهسازی Gazebo آورده شده است. در تحقیق صورت گرفته در دانشگاه برکلی [8] به

بهینه سازی سخت افزار و نرمافزار پردازش تصویر برای انجام عملیات فرود خود کار پرداخته شده است. در [9] به تعیین ناحیه امن برای فرود خود کار پرداخته شده است.

روشهای ذکر شده در مقالات فوق یا در حد شبیهسازی بوده، یا گرانقیمت هستند و یا بر روی راندمان زمانی و دقت فرود تمرکز کافی ندارند. یکی از مشکلات اصلی که در عملیات ناوبری مبتنی بر تصویر رباتهای پرنده وجود دارد ناپایداریهای حلقه بسته حاصل از تاخیر ارتباطات رادیویی بین ربات پرنده و ایستگاه مرکزی و تاخیر مربوط به الگوریتمهای پردازش تصویر نظیر الگوريتم تخمين موقعيت پرنده است. ويژگي متمايز اين تحقيق با كارهاى مشابه حل مشكل فوق با ارائه الگوريتمى جديد موسوم به "الگوریتم برش حرکتی" است. در این مقاله یک راهکار مناسب برای مساله فرود خودکار کوادروتور بر روی یک نشانگر مشخص ارائه شده و الگوریتم پیشنهادی بر روی کوادروتور AR.Drone 2.0 بطور تجربی پیادهسازی می گردد. کوادروتور ابتدا با استفاده از حسگر اینرسیایی (IMU) و پردازش دادههای آن توسط فیلتر كالمن به سمت موقعیت نشانگر فرود حركت مىكند. با مشاهده نشانگر پرنده موقعیت خود را نسبت به نشانگر با پردازش تصاویر دریافتی از دوربین تخمین زده و با جهت صحیح بر روی آن فرود می آید. در ادامه و در بخش دوم این مقاله به تخمین موقعیت با حسگرهای اینرسیایی و تکدوربین می پردازیم. در بخش سوم کنترل کننده و الگوریتم ارائه شده برای فرود خودکار با ترکیب اطلاعات بدست آمده از حسگرهای اینرسیایی و تک دوربین را مورد بحث قرار میدهیم. سرانجام در بخش چهارم با بررسی نتایج آزمایش های تجربی میزان موفقیت الگوریتم پیشنهادی ارزیابی می گردد. نتیجه گیری مقاله در بخش پنجم ارائه می شود.

۲. تخمین موقعیت

برای کنترل موقعیت کوادروتور یک بازخورد بسیار قابل اعتماد مورد نیاز است. اطلاعات بدست آمده از حسگرهای اینرسیایی به علت جمع شدن خطاهای موقعیت قبلی، به مرور زمان از مقدار واقعی دور می شود. بنابراین برای دقت بیشتر در نزدیکی نشانگر از اطلاعات دوربین استفاده می کنیم.

سه دستگاه مختصات کلی برای توصیف معادلات موجود مورد X_G نیاز است. دستگاه اول دستگاه مختصات مرجع است که با X_G Y_G و Z_G نمایش میدهیم و مرکز این دستگاه مختصات را با

مرکز نشانگر یکسان در نظر می گیریم. دستگاه مختصات دوم دستگاه مختصات پرنده می باشد که به علت ثابت بودن دور بین نسبت به بدنه پرنده، مرکز نوری دور بین را مبدا این دستگاه مختصات قرار داده و با Y_c ، X_c و Z_c نمایش می دهیم. در صفحه تصویر نیز دستگاه مختصات پیکسلی u و v را داریم که مبدا آن در گوشه بالای سمت چپ صفحه تصویر است. هر سه دستگاه مختصات در شکل ۱ نمایش داده شده اند.

شکل ۱. دستگاههای مختصات مرجع، دوربین پرنده و صفحه تصویر

۲-۱. تخمین موقعیت با حسگر اینرسیایی

موقعیت و سرعت کوادروتور را میتوان با استفاده از دادههای حسگر اینرسیایی به دست آورد [۱۰–۱۱]. همچنین دقت اطلاعات آغشته به نویز حسگر با استفاده از فیلتر کالمن بهبود داده می شود [۱۲]. برای این کار x_k بردار حالت در مرحله k، به صورت زیر تعریف می شود.

 $x_{k} = [x_{G_{IMU}}, y_{G_{IMU}}, z_{G_{IMU}}, \dot{x}_{G_{IMU}}, \dot{y}_{G_{IMU}}, \dot{z}_{G_{IMU}}]_{k}^{T}$ (1) $\sum_{k} \sum_{i=1}^{k} \sum_{j=1}^{k} \sum_{i=1}^{k} \sum_{j=1}^{k} \sum_{j=1}$

با توجه به مدل فیلتر کالمن، حالت سیستم در مرحله k با استفاده از رابطه زیر بدست میآید،

 $x_{k} = F_{k}x_{k-1} + B_{k}u_{k} + w_{k}$ (۲) که در آن F_{k} ماتریس گذر حالت است، B_{k} ماتریس مدل ورودیهای کنترلی است که در اینجا صفر در نظر می گیریم و w_{k} نیز نویز فرآیند است که دارای توزیع گوسین با کواریانس Q_{k} است.

$$w_k = N(0, Q_k) \tag{(7)}$$

ماتریس گذر حالت F_k را به صورت معادله (۴) تعریف میکنیم.

$$F_k = \begin{bmatrix} I_3 & dtI_3\\ O_3 & I_3 \end{bmatrix} \tag{(f)}$$

که در آن dt زمان نمونه برداری، I_m ماتریس همانی با ابعاد $m \times m$ و m ماتریس صفر با ابعاد $m \times m$ هستند. در مرحله $m \times m$ و r_m ماتریس حالت فیلتر به صورت زیر است.

$$z_k = H_k x_k + v_k \tag{a}$$

که در ان
$$H_k$$
 ماتریس اندازه گیری و v_k نویز اندازه گیری
است که توزیع آن گوسین با کواریانس R_k در نظر گرفته میشود. $v_k = N(0, R_k)$

ماتریس اندازهگیری
$$H_k$$
 را به شکل زیر در نظر میگیریم.

$$H_k = \begin{bmatrix} O_{4\times 2} & I_4 \end{bmatrix} \tag{Y}$$

$$R_k$$
 کواریانس نویز فرآیند Q_k و کوواریانس نویز اندازه گیری $\hat{R}_k$ فات کالون با به محمد زند در نظر م

$$Q_k = \begin{bmatrix} 0.1I_3 & O_3\\ O_3 & 0.3I_3 \end{bmatrix},\tag{A}$$

$$R_k = egin{bmatrix} 0.1I_2 & O_2 \ O_2 & 0.05I_2 \end{bmatrix}$$
بردار سرعت دریافتی از پرنده V_C نسبت به دستگاه مختصات

$$V_C = [\dot{x}_{C_{IMU}}, \dot{y}_{C_{IMU}}, \dot{z}_{C_{IMU}}]^T \tag{9}$$

برای انتقال این بردار سرعت به دستگاه مختصات مرجع، باید آن را در یک ماتریس چرخش ضرب کنیم. این ماتریس حاصل ضرب سه ماتریس چرخش دیگر به نامهای (φ) $R(\theta)$ ، $R(\phi)$ و $(\psi)R$ است که به ترتیب نشاندهنده چرخش حول محور محور قائم بر طولی، چرخش حول محور عرضی و چرخش حول محور قائم بر دو محور قبل، هستند [۱۳]. بنابراین بردار سرعت V_G نسبت به دستگاه مختصات مرجع به صورت زیر بدست میآید.

$$V_G = R(\psi) R(\theta) R(\varphi) V_C \tag{(1)}$$

بردار اندازهگیری فیلتر کالمن به صورت زیر تعریف می شود. $m_k = [z_{G_{IMU}} V_G]^T = [z_{G_{IMU}}, \dot{x}_{G_{IMU}}, \dot{y}_{G_{IMU}}, \dot{z}_{G_{IMU}}]^T$ (۱۱)

۲-۲. تخمین موقعیت مبتنی بر تصویر

در این بخش ابتدا روش تشخیص نشانگر توضیح داده می شود. سپس به تخمین موقعیت مبتنی بر تصویر می پردازیم.

۲-۲-۱. مراحل تشخیص و شناسایی نشانگر

در تحقيقات مختلف از انواع نشانگرها برای فرود خودکار استفاده شده است. در شکل ۲ انواع نشانگرهای استفاده شده برای فرود خودکار آورده شده است. نشانگرهای a و b که به ترتیب در [۱۴] و [1۵] استفاده شدهاند ساده هستند، ولى به علت متقارن بودن نمی توان مختصات سه بعدی را تخمین زد. البته در نشانگر e [۱۶] با تشخیص دوایر مختلف می توانیم ارتفاع را نیز تخمین بزنیم. نشانگر c که در [۵]، [۱۷] و [۱۸] استفاده شده است و همچنین نشانگر f استفاده شده در [۴]، به علت رنگ و شکل خاص نماد خوبی برای ید فرود میباشند ولی آنها هم متقارن هستند. نشانگر d استفاده شده در [۱۹]، که در آن از دو رنگ برای تشخیص بهتر استفاده شده است، و یا نشانگر کمی پیچیده تر g [۸]، هردو می توانند مختصات سه بعدی را به خوبی تخمین بزنند. اما این طرحها یکتا هستند، یعنی نمی توان نشانگرهای مختلفی با این ترکیب داشت. برعکس نشانگر h (نشانگر ArUco [۲۰]) علاوه بر توانایی تخمین کامل مختصات سه بعدی، با کد داخلی آن می توان ۱۰۲۴ نشانگر مختلف را تمییز داد. نشانگر i (نشانگر AprilTag) که در [۶] بکار رفته نیز همان مزایا را دارد و علاوه بر آن به علت چند سطحی بودن نشانگر می توان از فواصل مختلف آن را تشخيص داد.

شکل ۲. انواع نشانگرهای استفاده شده به عنوان هدف در مراجع مختلف

ما از نشانگرهای معروف ArUco در این تحقیق استفاده می کنیم که اغلب در تحقیقات واقعیت افزوده (Augmented) (Reality برای تخمین موقعیت دوربین از آن استفاده می شود. در شکل ۳ یک نمونه از نشانگر ۵*۵ استفاده شده نشان داده شده است.

ابتدا تصویر اصلی رنگی با فرمت RGB (شکل ۴–a) را به تصویر با سطوح خاکستری تبدیل می کنیم (شکل ۴–b). در مرحله بعد نیاز داریم تا تصویر را باینری کنیم. برای این کار از روش آستانه تطبيقي استفاده مي كنيم كه نتيجه آن تصويري مانند شكل c-۴ میباشد. مرحله بعد تشخیص کانتورهای تصویر است. این کار را با استفاده از الگوریتم تعقیب کانتورهای همسایگی ارائه شده توسط Suzuki [71] انجام مىدهيم. مقدار بازگشتى اين الگوريتم لیستی از کانتورهای به هم پیوسته است. در شکل ۴-d کانتورهای تشخیص داده شده نمایش داده شدهاند. بعد از یافتن کانتورها، اگر چندضلعی تخمین زده شده بیشتر یا کمتر از چهار گوشه داشته باشد قطعا چیزی نیست که ما به دنبال آن می گردیم. قبل از اینکه بتوانیم کد نشانگر را تشخیص دهیم باید زاویهدار بودن عكس را تصحيح كنيم. ابتدا تبديل پرسپكتيو مربوطه را با

شکل ۳. تصویر نشانگر ۵*۵ استفاده شده

شکل ۵. حذف چرخش و پرسپکتیو در نشانگرهای تشخیص داده شده

استفاده از چهار جفت نقطه متناظر بدست آورده و این تبدیل را به نشانگر خود اعمال می کنیم تا تصحیح شود (شکل ۵). در این مرحله براى عملكرد مطلوبتر بار ديگر تنها ناحيه تشخيص داده شده به عنوان نشانگر را با الگوریتمی دقیق ر آستانه گیری می کنیم. در اینجا از الگوریتم Otsu [۲۲] استفاده می کنیم.

یک نشانگر (شکل ۳) به شکل یک ماتریس ۷*۷ باینری دیده می شود که بلوکهای بیرونی با رنگ سیاه پر شدهاند و یک مربع سیاه را تشکیل میدهند که تشخیص آن توسط پردازش تصوير آسان است. مابقی يک ماتريس ۵*۵ است که هر خط آن حاوی ۲ بیت اطلاعات و ۳ بیت برای تشخیص خطا به روشی مشابه روش همینگ است. کل ماتریس یک کد ۱۰ بیتی را تشکیل میدهد. در انتها برای اینکه تشخیص دهیم کدام حالت چرخش از چهار حالت ممکن صحیح است، باید خطای کدهای آنها را محاسبه کنیم زیرا جهت صحیح باید دارای خطای صفر باشد.

پس از یافتن چرخش صحیح نشانگر، گوشههای نشانگر را دوباره با دقت زیر پیکسل پیدا میکنیم. در شکل ۶ نشانگرهای یافته شده را مشاهده می کنیم.

شكل ۴. (a) تصوير رنگى گرفته شده از دوربين AR.Drone 2.0، (d) تصویر با سطوح خاکستری، (c) تصویر باینری با تبدیل آستانه تطبیقی و (d) تصوير كانتورهاي تشخيص داده شده

شکل ۶. تصویر نشانگرهای پیدا شده

شکل ۷. افکنش n نقطه از دنیای واقعی به صفحه تصویر (C مرکز دوربین است)

با فرض اینکه D یک بردار دلخواه در دستگاه مختصات مرجع باشد، تبدیل یافته آن در دستگاه مختصات دوربین 'D توسط رابطه زیر قابل محاسبه است.

$$D' = R_G D + T_G \tag{14}$$

با جابهجایی معادله (۱۴) خواهیم داشت:

$$D = R_G^T D' - R_G^T T_G \tag{10}$$

که در آن ماتریس دوران جدید از دستگاه مختصات دوربین به دستگاه مختصات مرجع برابر $R_C = R_G^T$ و ماتریس انتقال جدید برابر $T_C = -R_G^T T_G$ برابر برابر $T_C = -R_G^T T_G$

$$[R_C|T_C] = \begin{bmatrix} r'_{11} & r'_{12} & r'_{13} & t'_1 \\ r'_{21} & r'_{22} & r'_{23} & t'_2 \\ r'_{31} & r'_{32} & r'_{33} & t'_3 \end{bmatrix}$$
(\\$)

بنابراین موقعیت مرکز دوربین نسبت به دستگاه مختصات مرجع از روابط زیر به دست می آید [۲۵–۲۶].

$$\begin{aligned} x_{G_{vision}} &= t_{1}', \ y_{G_{vision}} &= t_{2}', \ z_{G_{vision}} &= t_{3}' \end{aligned} \tag{W} \\ \varphi_{G_{vision}} &= tan^{-1}(r_{32}'/r_{33}') \\ \theta_{G_{vision}} &= tan^{-1}(-r_{31}'/\sqrt{(r_{32}')^{2} + (r_{33}')^{2}}) \\ \psi_{G_{vision}} &= tan^{-1}(r_{21}'/r_{11}') \end{aligned}$$

که در آنها $x_{Gvision} + x_{Gvision}$ و $y_{Gvision} + z_{Gvision}$ مکان پرنده نسبت به دستگاه مختصات مرجع است که با پردازش تصاویر بدست آمده است و $\theta_{Gvision} + \theta_{Gvision} + (e_{Gvision} + e_{Gvision})$ به دستگاه مختصات مرجع هستند. برای به دست آوردن مختصات دقیق باید دوربین پرنده کالیبره شود. با قرار دادن یک صفحه شطرنجی و یافتن نقاط مشخص و قرار دادن این نقاط در معادله ۱۲ پارامترهای داخلی دوربین به دست میآید [27]. پارامترهای کالیبراسیون مربوط به دوربین پرنده به صورت زیر ۲-۲-۲. تخمین موقعیت سه بعدی با استفاده از تصویر در این بخش نحوه محاسبه ماتریس دوران و بردار انتقال بین دستگاه مختصات مرجع و دستگاه مختصات دوربین کوادروتور توضیح داده می شود. رابطه زیر نحوه نگاشت نقاط از دستگاه توضیح داده می شود. رابطه زیر نحوه نگاشت نقاط از $sp_i = A[R_G|T_G]q_i$

که در آن S پارامتر مقیاس، q_i بیانگر نقطه در دستگاه مختصات سه بعدی مرجع و p_i افکنش $i = 0 \dots n$) در صفحه تصویر است. R_G و T_G به ترتیب ماتریس دوران و بردار انتقال از دستگاه مختصات مرجع به دستگاه مختصات دوربین هستند. A ماتریس پارامترهای داخلی دوربین است که به صورت رابطه (۱۳) نشان داده می شود.

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} f_x & 0 & c_x \\ 0 & f_y & c_y \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
(17)

در این رابطه $\left[c_x^{}, c_y^{}
ight]^T$ ، مختصات مرکز تصویر بر حسب پیکسل و f_x و f_y فاصله کانونی در مقیاس پیکسل هستند.

با فرض اینکه نشانگر فرود را در صفحه X_GY_G دستگاه مختصات مرجع قرار دادهایم (مولفه Z_G صفر است) و مرکز نشانگر نقطه (0,0,0) دستگاه مختصات مرجع است، برای یافتن ماتریس دوران و بردار انتقال از روش EPnP [۳۳] استفاده می کنیم. برای این منظور لازم است مختصات چهار نقطه در می کنیم. برای این منظور لازم است مختصات چهار نقطه در بدانیم. در این روش مختصات n نقطه سه بعدی به صورت جمع بدانیم. در این روش مختصات n نقطه سه بعدی به صورت جمع وزن دار چهار نقطه کنترلی مجازی نوشته می شود. با کاهش این مساله به تخمین مختصات نقاط کنترلی در فریم دوربین، می توان این مختصات را با جمع وزن دار بردارهای ویژه یک ماتریس ۱۲ در ۱۲ و حل یک معادله کوچک چهار گانه برای انتخاب وزن های مناسب بیان کرد. این روش با پیچیدگی (n) برای محاسبات سریع بسیار مناسب است.

با فرض اینکه مطابق شکل ۷، چهار گوشه نشانگر در دستگاه مختصات مرجع $q_4 = q_4$ و چهار نقطه متناظر آنها در صفحه تصویر $p_4 = p_4$ با استفاده از پردازش تصویر از قسمت قبل بدست آمده باشند و ماتریس A با استفاده از کالیبراسیون دوربین بدست آمده باشد [۲۴]، با استفاده از معادله (۱۲) و روش EPnP می توانیم ماتریس R_6 و بردار T_6 را بدست آوریم.

$$f_x = 687.6, f_y = 687.4$$

 $c_x = 315.5, c_y = 185.5$
(19)

۳. کنترلکننده فرآیند فرود خودکار

الگوریتم پیشنهادی در این مقاله به دو بخش کنترل با بازخورد حسگر اینرسیایی و بازخورد حسگر دوربین تقسیم می شود که در ادامه به بررسی آنها می پردازیم.

۳-۱. تخمین موقعیت با حسگر اینرسیایی

$$V_x = K_{px}e_x - K_{dx}\frac{dx_{G_{IMU}}}{dt} + K_{ix}\int_0^t e_x dt \qquad (\Upsilon \cdot)$$

$$V_y = K_{py}e_y - K_{dy}\frac{dy_{GIMU}}{dt} + K_{iy}\int_0^t e_y dt \tag{71}$$

$$V_{z} = K_{pz}e_{z} - K_{dz}\frac{az_{GIMU}}{dt} + K_{iz}\int_{0}^{t}e_{z}dt$$
(YY)
c, list contract the equation of the equation of

اعمالی به پرنده در جهتهای X_G K_G و Z_G هستند. K_p و K_G هستند. K_g و K_G مشتقی کنترلکننده K_d به ترتیب ضرایب تناسبی، انتگرالی و مشتقی کنترلکننده PID هستند که در آزمایشهای تجربی به صورت زیر استخراج شدهاند.

۳-۲. الگوریتم کنترل موقعیت با استفاده از تصویر

زمانی که پرنده به موقعیتی رسید که نشانگر فرود توسط دوربین پرنده قابل رویت باشد الگوریتم تخمین موقعیت مبتنی بر تصویر وارد عمل میشود. متاسفانه، پرنده به صورت خطی با فرمان

سرعت حرکت نمی کند و لغزشهای فراوانی دارد. برای مثال در نزدیکی هدف که خطای موقعیت کم است، سرعت کوچکی به پرنده اعمال خواهد شد، اما پرنده به دلایل مختلف به سمت خواسته شده و با سرعت خواسته شده حرکت نمی کند. علاوه بر این، چون پرنده را از حالت تعادل خارج کردهایم، در جهتی تصادفی شروع به لغزش می کند و این باعث می شود نتوانیم در خوالی نشانگر که حرکتهای کوچک و دقیقی مورد نیاز است به خوبی عمل کنیم. علت لغزش پرنده این است که وقتی جابه جایی اندک مورد نیاز است فرامین سرعت اعمالی به پرنده نیز مقدار کوچکی خواهند داشت. این فرامین سرعت کوچک قادر نیستند پرنده را به مقدار دلخواه حرکت دهند. از طرفی چون پرنده را از حالت ایستایی خارج کردهایم به دلیل وزن کم خود شروع به لغزش می نماید.

مشکل دوم این است که فرمانهایی که باید در موقعیت خاصی اجرا می شدند به دلیل لختی پرنده و تاخیر موجود اندکی دیرتر اجرا می شوند که باعث می شود پرنده نتواند دقیقا بالای موقعیت مطلوب توقف کند و حول آن نوسان خواهد کرد. همچنین به علت وجود نداشتن پایدارکننده بر روی دوربین AR.Drone به علت وجود نداشتن پایدارکننده بر روی دوربین AR.Drone ز دید پرنده خارج شود. بنابراین طول بازه حرکت در نزدیکی نشانگر را به بازههای کوچکی تقسیم می کنیم و بین هر بازه حرکت، یک بازه توقف قرار می دهیم تا بتوانیم کنترل دقیق تری روی پرنده داشته باشیم. به این الگوریتم، الگوریتم "برش حرکتی" می نامیم.

برای این منظور با استفاده از معادلات زیر سرعت حرکت پرنده را ضریبی از اختلاف موقعیت پرنده با نشانگر قرار میدهیم.

$$V_x = K_{px_{Vision}}(x_{d_G} - x_{G_{vision}})$$
(YF)

$$V_{y} = K_{py_{Vision}}(y_{d_{G}} - y_{G_{vision}})$$
(Ya)

$$V_z = K_{pz_{Vision}}(z_{d_G} - z_G) \tag{(YF)}$$

که در این رابطه $K_{pxvision}$ $K_{pxvision}$ و $K_{pyvision}$ به Z_G و Z_G و Y_G X_G ترتیب ضرایب تناسبی کنترل کننده در جهتهای Y_G X_G و X_G هستند، هستند، $x_{Gvision}$ و $x_{Gvision}$ به ترتیب موقعیت تخمین زده شده Y_G X_G و محتصات مرجع در جهتهای Y_G X_G مبتنی بر تصویر هستند و Z_G جمع وزن دار اطلاعات به دست آمده از پردازش تصاویر ($z_{Gvision}$) و اطلاعات ارتفاع گزارش شده

توسط پرنده (حاصل ترکیب موثر حسگرهای اَلتراسونیک و فشارسنج) (z_{G_s}) به صورت زیر است.

$$z_G = w_1 z_{G_S} + w_2 z_{G_{Vision}} \tag{YY}$$

در آزمایش های انجام شده بهترین مقدار برای وزن های W₁ و w₂ به ترتیب ۰/۷ و ۲/۳ بدست آمد.

در روش برش حرکتی مدت زمان حرکت را نیز متناسب با اختلاف موقعیت پرنده با نشانگر قرار میدهیم.

$$T_x = K_{ptx_{Vision}}(x_{d_G} - x_{G_{vision}}) \tag{YA}$$

$$T_{y} = K_{pty_{Vision}}(y_{d_{G}} - y_{G_{vision}})$$
 (Y9)

که در این رابطه $K_{ptyvision}$ و $K_{ptyvision}$ به ترتیب ضرایب تناسبی کنترل کننده زمان حرکت در جهتهای X_G هستند. به عنوان مثال در شکل ۸ حرکت پرنده به روش برش حرکتی در راستای X_G نشان داده شده است. در این روش دو بازه عملکرد وجود دارد: بازه حرکت و بازه انتظار. برای مثال در بازه T1 پرنده در جهت X_G با سرعت V_X به مدت محاسبه شده T_X حرکت میکند و سپس در بازه T2 منتظر میماند تا پرنده به تعادل برسد و تاخیر ناشی از دینامیک یا ارتباط موجود از بین برود و دوباره به مدت T3 حرکت میکند. این روند به همین ترتیب ادامه می یابد تا به محدوده مناسبی از مرکز هدف برسیم.

۳–۳. الگوريتم تطبيق جهت پرنده

هدف این تحقیق فرود پرنده با جهت معین نسبت به نشانگر است. برای اینکه جهت پرنده را اصلاح کنیم باید پرنده در مرکز نشانگر واقع گردد تا هنگام چرخش، نشانگر از دید دوربین خارج نشود. برای اینکه بفهمیم آیا نشانگر در وسط تصویر است یا نه، یک نقطه مرجع سه بعدی را بر روی نشانگر قرار داده و بررسی میکنیم که آیا این نقطه در ناحیه مجاز تصویر است یا خیر. سپس

با هدف تطبیق جهت کوادروتور با دستگاه مختصات مرجع، یک فرمان چرخش برای رسیدن به جهت مطلوب به کوادروتور اعمال میشود. بنابراین یک کنترلکننده PID دیگر نیز به خطای زاویه لا اختصاص میدهیم.

$$e_{\psi} = \psi_{d_G} - \psi_{G_{Vision}} \tag{(7.)}$$

در این رابطه ψ_{a_G} زاویه مطلوب پرنده نسبت به دستگاه مختصات مرجع و ψ_a خطای زاویه میباشد. برای رسیدن به جهت مطلوب پرنده را با سرعت دورانی ω_{ψ} در جهت نشانگر میچرخانیم، در حالیکه ω_{ψ} متناسب با اختلاف زاویه پرنده با میچرخانیم، در حالیکه ω_{ψ} متناسب با اختلاف زاویه پرنده با استانگر فرود است. بعلاوه یک عبارت مشتق گیر و یک عبارت انتگرال گیر به صورت کنترل کننده PID مانند رابطه زیر وجود دارد.

$$\omega_{\psi} = K_{p\psi}e_{\psi} - K_{d\psi}\frac{d\psi_{G_{vision}}}{dt} + K_{i\psi}\int_{0}^{t}e_{\psi}dt \qquad (\text{P1})$$

$$\sum_{k=1}^{\infty} \sum_{i=1}^{\infty} K_{d\psi} = K_{i\psi} \cdot K_{p\psi} + K_{i\psi} \cdot K_{i\psi}$$

$$\sum_{i=1}^{\infty} \sum_{j=1}^{\infty} \sum_{k=1}^{\infty} \sum_{i=1}^{\infty} \sum_{j=1}^{\infty} \sum_{i=1}^{\infty} \sum_{j=1}^{\infty} \sum_{j=1}^{\infty} \sum_{i=1}^{\infty} \sum_{$$

 $[K_{p\psi}, K_{i_{l\psi}}, K_{d\psi}]^T = [0.5, 0.001, 0.001]^T$ (°Y)

٣-٣. الگوريتم فرود

قبل از اینکه کوادروتور ارتفاع خود را کم کند باید سه شرط برقرار گردد: الف) موقعیت کوادروتور در مرکز نشانگر باشد، ب) سرعت افقی پرنده صفر باشد و ج) جهت پرنده با جهت نشانگر همسو باشد.

زمانی که شرایط بالا برقرار باشد به تدریج ارتفاع پرنده را کم میکنیم. برای ارتفاع کوادروتور نیز از یک کنترلکننده PID به صورت زیر استفاده میکنیم.

$$V_z = K_{pz}e_z - K_{dz}rac{dz_G}{dt} + K_{iz}\int_0^t e_z dt$$
 (۳۳)
در این رابطه Z_G ارتفاع پرنده، e_z خطای ارتفاع و K_{iz} ، K_{pz}

ر یک و کرم کی و کرم کی و کرم کی و مشتقی کنترل کننده K_{dz} به ترتیب ضرایب تناسبی، انتگرالی و مشتقی کنترل کننده PID هستند که در آزمایشهای تجربی به صورت زیر بدست آمدهاند.

$$[K_{pz}, K_{iz}, K_{dz}]^T = [0.5, 0.01, 0.001]^T$$
(7°)

شبه کد الگوریتم فرود خود کار در شکل ۹ و حلقه کنترلی فرود خود کار پرنده در شکل ۱۰ و ارائه شدهاند. نتایج آزمایشهای تجربی نشان میدهد که در ارتفاع زیر ۲۰ سانتیمتر به علت اثر باد ملخها بر روی زمین پرنده غیر قابل کنترل می شود. راه حل فرود

خودکار ایمن این است که موتورها را در نزدیکی زمین خاموش کنیم.

۴. نتایج و بحث

آزمایشهای تجربی بر روی پرنده AR.Drone 2.0 انجام شده و از دوربین رو به پایین پرنده با کیفیت QVGA استفاده شده است. پرنده توسط ایستگاه زمینی کنترل گردیده است.

برنامه فرود خودکار پرنده از زیربرنامههای مختلفی تشکیل شده است و هر کدام از زیربرنامهها در Threadهای جداگانه نوشته شدهاند تا سرعت اجرای برنامه افزایش یابد.

به محض برقراری ارتباط ایستگاه زمینی با پرنده، زیربرنامه "دریافت ویدیو" شروع به دریافت تصاویر و کدگشایی آنها میکند. جریان ویدیو که روی پورت TCP5555 در حال ارسال است با پروتکل H264 فشردهسازی شده است که باید آن را از حالت فشرده خارج کنیم. اطلاعات ناوبری از جمله سرعتها، ارتفاع و زاویههای پرنده توسط زیربرنامه "دریافت اطلاعات

ناوبری" و در پورت UDP5554 به ایستگاه زمینی ارسال میشوند. تمام دستورهای ارسالی به پرنده توسط زیربرنامه "ارسال دستورات کنترلی" و از پورت UDP5556 صورت می گیرد. این زیربرنامه وظیفه آمادهسازی اطلاعات به شکل گفته شده و همچنین ارتباط با کتابخانههای socket برای ارسال اطلاعات به پرنده را دارا می باشد. زیربرنامه "تخمین موقعیت مبتنی بر تصویر" تصاویر را از زیربرنامه "دریافت و بازگشایی تصاویر" گرفته و مراحل مورد نیاز برای تخمین موقعیت را بر روی آن انجام میدهد. اطلاعات سنسورها توسط زیربرنامه دریافت اطلاعات ناوبری دریافت می شود. برای به دست آوردن موقعیت برخی پردازش ها از جمله فیلتر کالمن مورد نیاز است. برنامه اصلی فرود نودکار در سیستم عامل لینوکس اجرا می شود و در یک پنجره تصویر دریافتی از پرنده برای درک بهتر اتفاقات نمایش داده می شود. این برنامه توسط محیط برنامه نویسی p نوشته شده می شود. این برنامه توسط محیط برنامه نویسی p نوشته شده

> PSEUDO CODE 1: AUTO LANDING ALGORITHM 1 T, t ←0; 2 While 1 do *frame* $\leftarrow$ get-frame();($V_x, V_y, V_z, \omega_{\psi}$) $\leftarrow$ 0; 3 $(x_{G_{Vision}}, y_{G_{Vision}}, z_{G_{Vision}}, \psi_{G_{Vision}}) \leftarrow \text{pose-estimation} \ (\textit{frame});$ $(x_{G_{IMU}}, y_{G_{IMU}}, z_{G_{IMU}}) \leftarrow \text{Kalman-filter ();}$ 5 if marker is not detected then 6 7 $(x_G, y_G, z_G) \leftarrow (x_{G_{IMU}}, y_{G_{IMU}}, z_{G_{IMU}});$ $(V_x, V_y) \leftarrow \text{PID-calculate}[(0, 0), (x_G, y_G)];$ 8 9 else 10 $(x_G, y_G, z_G) \leftarrow (x_{G_{Vision}}, y_{G_{Vision}}, w_1 z_{G_{Vision}} + w_2 z_{G_S});$ 11 if $-0.05 < x_G$, $y_G < 0.05$ and $-0.04 < \dot{x}_{G_{IMU}}$, $\dot{y}_{G_{IMU}} < 0.04$ then 12 if $-0.05 < \psi_{G_{Vision}} < 0.05$ then $V_z \leftarrow \text{PID-calculate}[0, z_G];$ 13 if $z_G < 0.2$ then 14 turn off motors; 15 16 else $\omega_{\psi} \leftarrow \text{PID-calculate}[0, \psi_{G_{Vician}}];$ 17 18 end if 19 else if t < T then 20 // moving slot $t \leftarrow t + dt;$ 21 22 $(V_x, V_y) \leftarrow (V_{x_{temp'}}, V_{y_{temp}});$ 23 //halting slot else 24 if $-0.04 < \dot{x}_{G_{IMU}}, \dot{y}_{G_{IMU}} < 0.04$ then $(T_x,T_y) \leftarrow K_{pt_{vision}}[(x_{d_G},y_{d_G}) - (x_{G_{Vision}},y_{G_{Vision}})];$ 25 $T \leftarrow Max(|T_x|, |T_v|); (V_x, V_y, V_z, \omega_{\psi}) \leftarrow 0; t \leftarrow 0;$ 26 27 $(V_{x_{temp'}}, V_{y_{temp}}) \leftarrow K_{p_{vision}}[(x_{d_G}, y_{d_G}) - (x_{G_{vision'}}, y_{G_{vision}})];$ end if 28 end if 29 end if 30

شکل ۹. شبه کد الگوریتم فرود خودکار

شکل ۱۰. حلقه کنترلی فرود خودکار پرنده بدون سرنشین

۱-۴. تخمین ارتفاع با استفاده از تصویر

به منظور بررسی تاثیر فاصله از نشانگر بر دقت خروجی، یک میز آزمایش مطابق شکل ۱۱ تهیه شد. با تغییر فاصله از نشانگر، پارامتر _{ZGvision} را اندازه می گیریم در حالی که *x_{Gvision} و* پارامتر *y_{Gvision} دو صفر هستند. دوربین بین ارتفاع* ۳۰ تا ۱۶۰ سانتیمتری حرکت می کند. نتیجه این آزمایش و اندازه خطای آن را در شکل ۱۲ مشاهده می کنیم.

شکل ۱۱. شمای میز آزمایش برای تعیین میزان خطای تخمین ارتفاع

شکل ۱۲. (بالا) نمودار ارتفاع واقعی با ارتفاع تخمینی توسط پردازش تصویر، (پایین) نمودار درصد خطای ارتفاع تخمینی نسبت به مقدار واقعی

۲-۴. تخمین موقعیت با استفاده از تصویر

در این آزمایش مطابق شکل ۱۳ دوربین را در ارتفاع ۷۸ سانتی متری ثابت می کنیم تا بتوانیم X و Y را تغییر دهیم در

صورتی که بقیه مختصات را ثابت نگه داریم. در این آزمایش نشانگر از مرکز دوربین تا فاصله ۳۰ سانتیمتری از مرکز دوربین حرکت داده شده و نتایج آن در شکل ۱۴ قابل مشاهده است.

شکل ۱۴. (بالا) نمودار موقعیت واقعی با تخمینی توسط پردازش تصویر، (پایین) نمودار درصد خطای موقعیت تخمینی نسبت به مقدار واقعی

در نمودار شکل ۱۵ پرنده در بالای نشانگر به صورت دستی و به آرامی حرکت داده شده است تا اطلاعات استخراجی به صورت موقعیت مشاهده گردد. همچنین در نمودار شکل ۱۶ پرنده بالای نشانگر به پرواز در آمده و اطلاعات دریافتی از حسگر اینرسیایی و اطلاعات استخراج شده از دوربین با هم مقایسه شدهاند.

شکل ۱۶. مقایسه اطلاعات ارتفاع دریافتی از حسگر اینرسیایی و دوربین

۴-۳. تخمین موقعیت با حسگر اینرسیایی

در این آزمایش پرنده را از موقعیت مشخصی پرواز داده و پس از حرکت به سمتهای مختلف، در همان نقطه اول فرود می آوریم. نمودارهای آزمایش در شکل ۱۷ آمده است. با توجه به این نمودار مشاهده می کنیم در جهت X_G حدود ۳۰ سانتیمتر و در جهت Y_G حدود ۲ سانتیمتر خطا به وجود آمده است. این خطا ناشی از لغزش و عدم قطعیت حسگرهای اینرسیایی است. در جهت Z_G به علت ترکیب اطلاعات سنسورهای ارتفاع پرنده قطعیت بیشتری وجود دارد و خطا در حد میلیمتر یا کمتر است.

۴-۴. حرکت به سمت هدف

در نمودار شکل ۱۸ مکان و سرعت پرنده در راستای X_G در یک حرکت دلخواه پرنده از موقعیت (1,0,1) به (0,0,1) که نشانگر در آنجا قرار دارد، نشان داده شده است. برای این کار ابتدا از یک کنترل کننده PID با فیدبکی از حسگر اینرسیایی استفاده می کنیم. در شکل ۱۸ مشاهده می شود که پرنده در حوالی نقطه هدف نوسان می کند که علت آن تاخیر پرنده در اجرای دستورات میباشد. برای مثال در لحظه ۶/۵ ثانیه کنترل کننده PID متوجه میباشد. برای مثال در لحظه ۶/۵ ثانیه کنترل کننده PID متوجه مفر شدن موقعیت می شود و در همان لحظه، فرمان سرعت به پرنده را صفر می کند. ولی پرنده هنوز در حال حرکت بوده و در ثانیه ۸ این دستور را اجرا می کند که دیر شده است و از موقعیت مطلوب اندکی فاصله دارد. دوباره همین روند تکرار می گردد و باعث نوسان پرنده می شود. برای حل این مشکل، در روش برش مرکتی (شکل ۱۹)، پرنده را به محض رویت هدف متوقف می کنیم تا ادامه عملیات فرود توسط بخش پردازش تصویر انجام شود.

شکل ۱۹. نمودار مربوط به حرکت موفق به سمت موقعیت تعیین شده، سرعت اعمالی، سرعت واقعی و موقعیت پرنده در جهتهای _۲۶ و _۲۶

۴-۵. قرارگیری دقیق بر روی نشانگر فرود

در این بخش از الگوریتم ارائه شده برش حرکتی استفاده میکنیم. با توجه به شکل ۲۰ (در انتهای مقاله) یرنده در ثانیه ۶ ام شروع به یرواز می کند و تا ارتفاع حدود ۱/۳ متری بالا می رود و در ثانیه ۱۱۰م عملیات فرود خودکار آغاز می گردد. پرنده ابتدا نشانگر را مشاهده نمی کند، بنابراین با استفاده از حسگر اینرسیایی به سمت موقعیت داده شده حرکت میکند تا به حوالی نشانگر برسد. در ثانیه ۱۷ام نشانگر رویت میشود و کنترل به حالت پردازش تصویر تغییر می کند. پرنده منتظر می ماند تا سرعتش صفر شود، سیس اندکی در جهت X_G و Y_G جا به جا می گردد تا نشانگر تقریبا در مرکز قرار گیرد. سپس پرنده با کنترلکننده PID شروع به تغییر جهت خود و تطبیق آن با نشانگر میکند. سپس دوباره پرنده در جهت X_G و Y_G به میزان ۲ ثانیه با سرعت معلوم حرکت میکند تا دقيقا مركز پرنده و مركز نشانگر برهم منطبق شوند. بعد از آن ارتفاع پرنده با حفظ موقعیت کاهش پیدا می کند تا به سطح زمین برسد. کل زمان فرود از ارتفاع ۱/۳ متری از زمین، ۱۵/۷ ثانیه به طول انجامید. همچنین فاصله مرکز دوربین با مرکز نشانگر پس از فرود ۲/۳ سانتیمتر است. این آزمایش به تعداد ۲۰ مرتبه انجام گردید و نتایج در جدول ۱ آورده شده است.

در جدول ۲ مقایسه الگوریتم پیشنهادی با برخی از روشهای مشابه نشان داده شده است. همچنین از جمله پژوهشهای انجام شده در سالهای اخیر در زمینه فرود پرنده بدون سرنشین مبتنی شده در سالهای اخیر در زمینه فرود استفاده بدون سرنشین مبتنی نشانگر به شکل H برای فرود استفاده شده است و همانند این تحقیق از فیلتر کالمن و کنترل کننده DIP برای تخمین و کنترل موقعیت استفاده شده است. همانطور که در [۲۸] اشاره شده است مشکلی که در این تحقیق وجود دارد این است که پرنده در برخی مواقع حرکتهای ناگهانی انجام داده و ناپایدار می شود. در حالی که در الگوریتم پیشنهادی این مقاله به دلیل استفاده از الگوریتم جدید برش حرکتی مشکل فوق مرتفع گردیده است.

همچنین الگوریتم پیشنهادی با نرخ پردازش ۲۴ فریم در ثانیه و خطای جذر میانگین مربعات برابر ۲/۵ سانتیمتر در تخمین موقعیت نسبت به الگوریتم فوق با نرخ پردازش ۲۰ فریم در ثانیه و خطای ۱/۳۷سانتیمتر عملکرد قابل قبولی دارد. همچنین در [۲۹] فرود پرنده بدون سرنشین بر روی عرشه کشتی با استفاده از نشانگر به شکل H شبیهسازی شده است. در [۳۰] از یک الگوی فرود خاص استفاده شده است که این الگو باید بصورت مکانیکی طراحی شود و هزینه محاسباتی پیدا نمودن الگو نیز زیاد است. در هر دو مرجع فوق نیز مشکل اشاره شده اولیه کماکان پابرجاست.

جناون ۱۰ تقايم تصربي	تجربى	سايج	• '	جدون
----------------------	-------	------	-----	------

	-
نتيجه	موضوع آزمايش
۲۰ بار	تعداد دفعات أزمايش فرود خودكار
۱۷ بار	تعداد دفعات فرود موفق
۸۵ درصد	درصد فرودهای موفق
۱۴/۳ ثانیه	میانگین زمان فرودهای موفق از فاصله ۱ متری
۲/۹ سانتیمتر	میانگین فواصل پرنده از نشانگر پس از فرود
۲۴ هرتز	میانگین فرکانس پردازش تصاویر
$\frac{1}{24} = \cdot / \cdot \mathfrak{r}$	dt = 1/fps زمان نمونه برداری

جدول ۲. مقايسه الگوريتمهاي فرود خودكار

زمان فرود (ثانيه)	حداکثر خطای تخمین ارتفاع (سانتیمتر)	حداکثر خطای تخمین موقعیت (سانتیمتر)	اندازه نشانگر (سانتیمتر)	ارتفاع فرود (متر)	روش کار	مرجع
۶.	(٪۳/٩) ۵/۵	۱/۴ در ۲۵ (۵/۶٪)	۶*۶	١/۶	تخمین موقعیت مبتنی بر تصویر بصورت شبیه سازی	[٢۵]
١٧	گزارش نشده	گزارش نشده	۳۰ *۳۰	۲/۵	فرود خودکار بر هدف ساکن بصورت شبیه سازی	[78]
گزارش نشده	۲ در ۲۰۰ (۱٪)	%٣/٩	۴۵	گزارش نشده	تخمین موقعیت مبتنی بر تصویر	[١۶]
۱۴/۳	۱۱/۲ در ۱۶۰ (۶٪)	۱/۸ در ۳۰ (۷٪)	17*12	١	تخمین موقعیت مبتنی بر تصویر و اطلاعات حسگرهای اینرسیایی	الگوريتم پيشنهادي

۵. نتیجه گیری

در این مقاله یک روش جدید برای فرود خودکار کوادروتور پیشنهاد گردید و بر روی یک کوادروتور AR.Drone 2.0 موقعیت پیادهسازی شد. یکی از چالشهای اساسی در کنترل موقعیت مبتنی بر تصویر یک پرنده نوسانات پرنده حول نقطه مقصد است که ناشی از اینرسی پرنده، تاخیر مربوط به الگوریتم تخمین موقعیت و نیز تاخیر ارسال فرمانها از ایستگاه مرکزی به پرنده میباشد. الگوریتم پیشنهادی در این مقاله موسوم به روش برش حرکتی با تقسیم زمان حرکت در نزدیکی نقطه مقصد به بازههای زمانی کوچکتر به نام بازه حرکت و بازه انتظار، این مشکل را حل نموده است. زمان بازه حرکت متناسب با خطای موقعیت پرنده است و بازه انتظار تا زمانی که پرنده به وضعیت پایدار برسد و نوسانات زودگذر ناخواسته از بین برود، به طول میانجامد. نتایج

۶. مأخذ

[2] Y. Mulgaonkar, Automated recharging for persistence missions with multiple micro aerial vehicles, M.Sc. Thesis, University of Pennsylvania, USA, 2012.

آزمایشهای تجربی نشان میدهد که الگوریتم پیشنهادی نه تنها باعث پایداری پرنده میشود بلکه زمان فرود نیز با خطای قابل قبول در موقعیت پرنده کاهش مییابد. برای تعیین تاثیر فاصله از نشانگر بر دقت خروجی الگوریتم یک میز آزمایش تهیه شد و طی آزمایشهای مختلف خطای تخمین موقعیت با استفاده از مسگرهای اینرسیایی و دوربین مورد مقایسه قرار گرفت. نتایج تجربی بیانگر کارایی مناسب الگوریتم پیشنهادی با خطای در حد سانتیمتر در جابهجاییهایی به اندازه متر است. در ادامه این تحقیق استفاده از دوربین جلوی پرنده برای یافتن موقعیت تقریبی نشانگر فرود و نیز استفاده از یک پرنده مجهز به پردازنده گرافیکی مانند ITSON TX1 به ایستگاه زمینی پیشنهاد میشود.

 J. M. Daly, Y. Ma, S. L. Waslander, Coordinated landing of a quadrotor on a skid-steered ground vehicle in the presence of time delays, Autonomous Robots, Vol. 38, No. 2, pp. 179-191, 2015.

- مريم شعاران، محمد فتاحي ثاني
- [3] K. E. Wenzel, A. Masselli, A. Zell, Automatic take off, tracking and landing of a miniature UAV on a moving carrier vehicle. Journal of intelligent & robotic systems, Vol. 61, No. 1-4, pp. 221-238, 2011.
- [4] M. Saska, T. Krajnik, L. Pfeucil. Cooperative μUAV-UGV autonomous indoor surveillance, Proceedings of 9th International Multi-Conference on Systems, Signals and Devices (SSD), Germany, March 20-23, 2012.
- [5] Y. Bi, H. Duan, Implementation of autonomous visual tracking and landing for a low-cost quadrotor. Optik-International Journal for Light and Electron Optics, Vol. 124, No. 18, pp. 3296-3300, 2013.
- [6] P. Benavidez, J. Lambert, A. Jaimes, M. Jamshidi, Landing of an ardrone 2.0 quadcopter on a mobile base using fuzzy logic, Proceedings of 2014 World Automation Congress (WAC), USA, Aug 3-7, 2014.
- [7] C. Yu, J. Cai, Q. Chen, Multi-resolution visual fiducial and assistant navigation system for unmanned aerial vehicle landing, Aerospace Science and Technology, Vol. 67, pp. 249-256, 2017.
- [8] S. Shah, Real-time Image Processing on Low Cost Embedded Computers, Techincal report No. UCB/EECS-2014, 2014.
- [9] Y. H. Shin, S. Lee, J. Seo, Autonomous safe landing-area determination for rotorcraft UAVs using multiple IR-UWB radars, Aerospace Science and Technology, Vol. 69, pp. 617-624, 2017.
- [10] S. Piskorski, N. Brulez, P. Eline, F. Dhaeyer, Ar. drone developer guide, Revision SDK 2.0, Parrot, S.A., 2012.
- [11] J. L. Bowditch, The new American practical navigator, E. & G. W. Blunt, New York, 1857.
- [12] R. E. Kalman, A new approach to linear filtering and prediction problems, Journal of basic Engineering, Vol. 82, No. 1, pp. 35-45, 1960.
- [13] J. Diebel, Representing attitude: Euler angles, unit quaternions, and rotation vectors, Matrix, Vol. 58, No. 15-16, pp. 1-35, 2006.
- [14] S. Mitra, Autonomous quadcopter docking system, Project report, Cornell Uiversity, USA, 2013.

- [15] M. Podhradsky, Visual Servoing for a Quadcopter Flight Control, M.Sc. Thesis, Czech Technical University, Czech Republic, 2012.
- [16] S. Lange, N. Sünderhauf, P. Protzel, Autonomous landing for a multirotor UAV using vision, Proceedings of International Conference on Simulation, Modeling, and Programming for Autonomous Robots, Italy, Nov. 3-4, 2008.
- [17] S. Lin, M. A. Garratt, A. J. Lambert, Monocular vision-based real-time target recognition and tracking for autonomously landing an UAV in a cluttered shipboard environment, Autonomous Robots, Vol. 41, No. 4, pp. 881-901, 2017.
- [18] C. Patruno, M. Nitti, E. Stella, T. D'Orazio, Helipad detection for accurate UAV pose estimation by means of a visual sensor, International Journal of Advanced Robotic Systems, Vol. 14, No. 5, pp. 1-15, 2017.
- [19] T. Krajník, V. Vonasek, D. Fiser, J. Faigl, ARdrone as a platform for robotic research and education, Proceedings of International Conference on Research and Education in Robotics, Czech Republic, June 15-17, 2011.
- [20] S. Garrido-Jurado, R. Munoz-Salinas, F. J. Madrid-Cuevas, M. J. Marin-Jimenez, Automatic generation and detection of highly reliable fiducial markers under occlusion, Pattern Recognition, Vol. 47, No. 6, pp. 2280-2292, 2014.
- [21] S. Suzuki, Topological structural analysis of digitized binary images by border following, Computer Vision, Graphics, and Image Processing, Vol. 30, No. 1, pp. 32-46, 1985.
- [22] N. Otsu, A threshold selection method from gray-level histograms, Automatica, Vol. 11, No. 285-296, pp. 23-27, 1975.
- [23] V. Lepetit, F. Moreno-Noguer, P. Fua, EPnP: An accurate O(n) solution to the PnP problem, International journal of computer vision, Vol. 81, No. 2, pp. 155-166, 2009.
- [24] Z. Zhang, A flexible new technique for camera calibration, IEEE Transactions on pattern analysis and machine intelligence, Vol. 22, No. 11, pp. 1330-1334, 2000.
- [25] T. G. Carreira, Quadcopter automatic landing on a docking station, M.Sc. Thesis, Instituto Superior Técnico, Portugal, 2013.

- [26] K. Ling, Precision Landing of a Quadrotor UAV on a Moving Target Using Low-Cost Sensors, M.Sc. Thesis, University of Waterloo, Canada, 2014.
- [27] G. Bradski, A. Kaehler, Learning OpenCV: Computer vision with the OpenCV library, O'Reilly, 2011.
- [28] C. Patruno, M. Nitti, A. Petitti, E. Stella, T. D'Orazio, A Vision-Based Approach for Unmanned Aerial Vehicle Landing, Journal of Intelligent & Robotic Systems, pp 1-20, 2018.
- [29] L. Wang, X. Bai, Quadrotor Autonomous Approaching and Landing on a Vessel Deck, Journal of Intelligent & Robotic Systems, Vol. 92, No. 1, pp. 125–143, 2018.
- [30] F. Cocchioni, E. Frontoni, G. Ippoliti, S. Longhi, A. Mancini, P. Zingaretti, Visual Based Landing for an Unmanned Quadrotor, Journal of Intelligent & Robotic Systems, Vol. 84, No. 1–4, pp. 511–528, 2016.